

Z HISTORIĄ W TLE Organizacje „Solidarności” w Regionie

Organika-Sarzyna SA

październik 1980 r. - na Wydziale Automatyki i Pomiarów Zakładów Chemicznych „Organika Sarzyna” w Nowej Sarzynie rozpoczął działanie komitet założycielski nowych niezależnych związków „Solidarność” w składzie: Józef Gogola (przewodniczący), Janusz Mielnik, Jan Latuszkiewicz, Franciszek Florek, Marta Oliwiak, Stanisław Pejtler i Janusz Fil.

Zaledwie 2 dni po podaniu komunikatu z radiowęzła zakładowego o rozpoczęciu działalności przez „S” do związku zapisanych już było 1500 pracowników na 2700 zatrudnionych. Dyrektor z ironią przyjmuje informację o „S”, zaś I sekretarz PZPR ostrzega związkowców, że ta działalność jest nielegalna i grozi więzieniem. Po 4 dniach „S” zrzesza 2000 członków „S”.

W kolejnych dniach organizuje się „S” na pozostałych wydziałach oraz w innych zakładach będących na terenie Zakładów Chemicznych.

13.12.1981 r. - bramę i cały zakład obstawiło wojsko, pomieszczenia „S” zostały oplombowane o godz.4 rano. Zostały w nich dokumenty i wiele osobistych rzeczy działaczy. W poniedziałek wezwano przewodniczących i oznajmiono, że pozostają na dawnych stanowiskach. Pomieszczenia przeszukano w ich obecności. Z pomieszczeń naszych zabrano wszystkie dokumenty łącznie z Krzyżem i wywieziono do zakładowego magazynu. Pracownia plastyczna została oplombowana, ponieważ znaleziono w niej plakat upamiętniający Katyń. Gablota Solidarności sprzed bramy Zakładów nocą została usunięta przez służbę ochrony zakładu.

Działalność w okresie stanu wojennego opierała się na kolportażu niezależnej prasy i ulotek.

28.02.1989 r. - zebranie działaczy i członków „S” z RKW w Rudzie Łańcuckiej zaowocowało postanowieniem zawiązania Komitetu Założycielskiego i spotkaniem z dyrektorem zakładu, który nie był zaskoczony rozwojem sytuacji i pomógł w rozpoczęciu działalności na terenie zakładu. Skład Komitetu Założycielskiego: Maria Szczepanowska, Stanisław Dolecki, Wincenty Pażyra (przewodniczący), Stanisław Płachta, Franciszek Florek, L. Rozalski. Ruszyły zapisy na poszczególnych wydziałach.

15.11.1989 r. - wybory do komisji zakładowej, przewodniczącym zostaje Jan Kostrzewa, członkami: Edward Wilk, Stanisław Płachta, Maria Szczepanowska, Tadeusz Czerwonka, Józef Dyrda, Lesław Pytel, Alfred Dzik i Franciszek Kozub.

24.10.1991 r. - wybory do komisji zakładowej, przewodniczącym zostaje Józef Sarzyński.

24.01.1995 r. - WZD podejmuje Uchwałę o przekształceniu Komisji Zakładowej w Komisję Międzyzakładową i przewodniczącym zostaje Alfred Ryś, który pełni tę funkcję do marca 2013r. Podjęcie uchwały o przekształceniu było podyktowane rozpoczętą restrukturyzacją Zakładów Chemicznych polegającą na wyodrębnieniu spółek pracowniczych z poszczególnych wydziałów nie związanych bezpośrednio z produkcją. Po przeprowadzeniu restrukturyzacji w grudniu 2016r 80% akcji Zakładów Chemicznych „Organika Sarzyna” zakupiła firma Ciech S.A.

Od marca 2013 r. funkcje Przewodniczącego pełni Marek Hojło, a Komisja Międzyzakładowa działa w składzie: Dorota Cal-Tokarz (zastępca przewodniczącego), Stanisław Walawski (zastępca przewodniczącego), Alicja Żuraw (sekretarz), Dorota Rejman (skarbnik) oraz członkowie: Stanisław Klocek, Lesław Kracyło, Kazimierz Mierzwa, Leszek Nieroda, Alfred Ryś, Mirosław Sajdlowski, Kazimierz Sołga, Julian Strojek, Grzegorz Szklanny.

Skład Komisji Rewizyjnej: Łukasz Niedbała (przewodniczący), Krzysztof Dudek, Janusz Dolecki, Grzegorz Kociel.

Przewodniczący KM Marek Hojło pełni również funkcję członka Zarządu Regionu Rzeszowskiego Prezydium ZR i członka Prezydium ZR.

Delegatami na WZD Regionu są: Marek Hojło, Alfred Ryś, Dorota CAL-Tokarz, Grzegorz Szklanny, Julian Strojek, Kazimierz Sołga.

KM „S” należy do Krajowej Sekcji Przemysłu Chemicznego „S”.

Historia sztandaru „S”

24.03.1981 r. podczas posiedzenia Komisji został zaakceptowany projekt ufundowania przez członków związku sztandaru. Wykonanie projektów powierzamy Grażynie Wadas i Edwardowi Wilkowi, plastikom zakładowym. Wykonują oni dwie wersje projektu, które zostają umieszczone w gablocie „Solidarności” przy bramie głównej Zakładu, aby załoga mogła wybrać jedną z wersji. W tym też czasie na wydziałach zbierano pieniądze na ten cel.

14.07.81 r. na posiedzeniu Komisji projekt wybrany przez załogę został zatwierdzony i przekazany s. Wiesławie Michalitse z Wielopola Skrzyńskiego, która zgodziła się wykonać sztandar. Drzewce wykonali pracownicy z Mo-

Pierwsze zebranie wyborcze zakładowej „Solidarności”

Uroczystość poświęcenia sztandaru

Członkowie „S” Organika-Sarzyna z rodzinami w Gdańsku na obchodach 35-lecia NSZZ „Solidarność”

delarni, a metalowe części do niego pracownicy Wydziału Mechanicznego. Na wydziale mechanicznym wykonano podstawę do sztandaru.

Po ogłoszeniu stanu wojennego „S” zostaje pozbawiona dokumentów i finansów, jednak decyduje się na dokończenie sztandaru. Częściowo wykonany drzewiec zostaje ukryty, a „S” po raz drugi rozpoczyna zbiórkę pieniędzy, ale tylko wśród zaufanych. Zajmują się tym Józef Mikuła i Maria Szczepanowska. Uzbierano 9500 zł w Zakładzie, a 1000 zł dokłada ks. Stanisław Turek. Wciąż brakuje pieniędzy, wtedy 11000 zł dokłada ks.

Jan Warchoł ze wsi Sarzyna i ratuje trudną sytuację finansową.

9.09.82r. sztandar z Wielopola odbierają Wincenty Pażyra i Władysław Niedbała i pokazują tylko niektórym członkom „S”, po czym zostaje ukryty. Koszt sztandaru wynosi 21000 zł.

3.06.1989 sztandar został poświęcony w kościele parafialnym przez biskupa Białołęckiego. W skład pierwszego pocztu sztandarowego weszli: Józef Gogola, Wincenty Pażyra, Franciszek Florek.